

Πρωθώντας την «πράσινη» ενεργειακή κατανάλωση

Οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου συμβάλλουν στην αύξηση της θερμοκρασίας, με καταστροφικές επιπτώσεις σε όλο τον κόσμο. Η ΕΕ προωθεί ενεργά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και βοηθά να μειωθούν οι εκπομπές και να αυξηθεί παράλληλα η ενεργειακή μας ασφάλεια, ενισχύοντας την παραγωγή ενέργειας στην επικράτειά της. Η ΕΕ θεσπίζει συλλογικές στρατηγικές για να αναπτύξει την ηλιακή, την αιολική και άλλους τύπους ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και θέτει στόχους για το μερίδιο που πρέπει να αντιπροσωπεύουν στην ενεργειακή μας κατανάλωση. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, καθώς η ΕΕ προσπαθεί να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή, έχει δεσμευτεί να μειώσει τις ρωσικές εισαγωγές ορυκτών καυσίμων και επιδιώκει να μειώσει τους λογαριασμούς ενέργειας για τους πολίτες της.

© Soonthorn / Adobe Stock.

Τι μπορεί να κάνει η ΕΕ;

Κάθε χώρα της ΕΕ αποφασίζει ποιο είναι το ενεργειακό μείγμα που χρησιμοποιεί. Αυτό σημαίνει ότι κάθε κυβέρνηση μπορεί να επιλέξει να χρησιμοποιεί ορυκτά καύσιμα, πυρηνική ενέργεια ή ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Ωστόσο, σύμφωνα με τις ιδρυτικές της Συνθήκες, η ΕΕ έχει την υποχρέωση να προωθεί τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και να θέτει πιο φιλόδοξους στόχους για τη χρήση τους με την πάροδο των ετών. Για να επιτύχουν αυτόν τον συλλογικό στόχο, οι χώρες της ΕΕ πρέπει να αυξήσουν το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε τομείς όπως οι μεταφορές, τα κτίρια, η βιομηχανία, και η θέρμανση και ψύξη.

Η ΕΕ προσφέρει πολυάριθμες ευκαιρίες χρηματοδότησης για να βοηθήσει τις χώρες της να αυξήσουν την παραγωγή και τη χρήση «πράσινης» ενέργειας. Τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να ενισχυθεί η βιωσιμότητα του τομέα των μεταφορών και η χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Όπου η μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές σημαίνει το κλείσιμο βαριών βιομηχανιών, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης βοηθά εκείνες τις περιοχές να κάνουν τις απαραίτητες αλλαγές ώστε να συνεχίσουν να ευημερούν. Τα τοπικά και περιφερειακά επενδυτικά έργα μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση από το πρόγραμμα LIFE για τη μετάβαση στην καθαρή ενέργεια, καθώς και από τον μηχανισμό χρηματοδότησης της ΕΕ για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Το Ταμείο Εκσυγχρονισμού βοηθά τις λιγότερο εύπορες χώρες να εκσυγχρονίσουν τα ενεργειακά τους δίκτυα και να επενδύσουν σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Συνολικά, το 30% του προϋπολογισμού της ΕΕ προορίζεται για δράσεις υπέρ του κλίματος, μεγάλο μέρος των οποίων αφορά την καθαρή ενέργεια.

Τι έχει κάνει η ΕΕ μέχρι σήμερα;

Μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία το 2022, η ΕΕ ενέκρινε το σχέδιο REPowerEU για να μειώσει την εξάρτησή της από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα και να επιταχύνει τη μετάβασή της σε μια πιο βιώσιμη κοινωνία. Η ενίσχυση της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αποτέλεσε σημαντικό μέρος του σχεδίου, καθώς αυτή η ενέργεια μπορεί να παράγεται εντός της ΕΕ και να μειωθεί έτσι η μακροχρόνια εξάρτησή της από τα ορυκτά καύσιμα. Το σχέδιο πρότεινε συγκεκριμένα να αυξηθεί το μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στη συνολική κατανάλωση της ΕΕ από το 23% που ήταν το 2022 στο 42,5% το 2030.

Η ηλιακή ενέργεια είναι η ταχύτερα αναπτυσσόμενη ανανεώσιμη πηγή ενέργειας. Η ΕΕ σχεδιάζει να γίνει η ηλιακή ενέργεια μέρος του κύριου ενεργειακού συστήματος, παρέχοντας ηλεκτρικό ρεύμα και θερμότητα στα σπίτια και τις βιομηχανίες. Η στρατηγική της ΕΕ θέτει στόχους για περισσότερη νέα ηλιακή φωτοβολταϊκή ισχύ έως το 2030 και προτείνει να τοποθετηθούν εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας σε όλα τα νέα κτίρια από το 2030 και μετά. Η ΕΕ επιθυμεί επίσης να ενισχύσει την παραγωγή ηλιακών συλλεκτών εντός της επικράτειάς της και προωθεί επενδύσεις για την κατάρτιση του εργατικού δυναμικού που απαιτείται για την παραγωγή, την εγκατάσταση και τη συντήρησή τους.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών στην ηλεκτρική ενέργεια της ΕΕ θα αυξηθεί από το σημερινό 41% σε περίπου 70% έως το 2030. Γι' αυτόν τον σκοπό, η ΕΕ προχώρησε σε μια μεταρρύθμιση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Στόχος της είναι να ενσωματώσει τις ενέργειες από ανανεώσιμες πηγές, να βελτιώσει τις συνθήκες για επενδύσεις σε αυτόν τον τομέα και να επιτρέψει σε όλους τους πολίτες να έχουν καλύτερη πρόσβαση σε χαμηλού κόστους ανανεώσιμη ενέργεια. Η μεταρρύθμιση θα επιτρέψει ακόμη στους πολίτες να πωλούν την πλεονάζουσα ηλεκτρική ενέργεια από τα ηλιακά πάνελ στους γείτονές τους. Επιπλέον, οι νέοι κανόνες προωθούν τις πιο μακροπρόθεσμες συμβάσεις, προκειμένου να προστατεύσουν τόσο τους καταναλωτές όσο και τους προμηθευτές από τις ξαφνικές μεταβολές των τιμών. Η νομοθεσία της ΕΕ διευκολύνει έτσι τόσο την κατανάλωση όσο και την παραγωγή καθαρής ενέργειας και απλοποιεί τις διαδικασίες χορήγησης άδειας για εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ποιες προκλήσεις μάς επιφυλάσσει το μέλλον;

Τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι ενέργειες από ανανεώσιμες πηγές γίνονται όλο και πιο εμφανή. Η ΕΕ πρέπει λοιπόν να εφαρμόσει τη μεταρρύθμιση στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και να βελτιώσει τις ενεργειακές επιδόσεις των κτιρίων στις χώρες της. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της εντείνουν επίσης τις προσπάθειές τους για να πραγματοποιήσουν βασικές αλλαγές, ώστε να συνεχίσουν τη μετάβασή τους σε μια πιο βιώσιμη κοινωνία, με σταθερές τιμές και ενεργειακή ασφάλεια. Όσον αφορά το μέλλον, οι επενδύσεις σε εγχώριες βιομηχανίες και στην ανάπτυξη στρατηγικών καθαρών τεχνολογιών εντός της ΕΕ θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο.

Περισσότερες πληροφορίες

- Ενημερωτικό σημείωμα της EPRS: [Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην ΕΕ](#) (στα αγγλικά)
- Ενημερωτικό σημείωμα της EPRS: [Η ηλιακή ενέργεια στην ΕΕ](#) (στα αγγλικά)
- Ενημερωτικό σημείωμα της EPRS: [Υπεράκτια αιολική ενέργεια στην Ευρώπη](#) (στα αγγλικά)
- EPRS | [Υπηρεσία Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου](#)